

Posudek habilitační práce

Habilitační obor: Architektura a stavitelstvíUchazeč: Ing. arch. Jiří SmolíkOponent: Ing. arch. Regina Loukotová, Ph.DNázev habilitační práce: Soubor prací _projekty a realizace

Aktuálnost námětu habilitační práce

komentář:

Námětem habilitační práce je soubor autorových prací doplněný komentářem. Její součástí je také stručná kapitola k tématu výuky předmětu Ateliérová tvorba.

Vzhledem k tomu, že architektonické projekty tvoří většinu obsahu práce a poslední uvedené projekty jsou z roku 2024, považuji námět za aktuální a zároveň úzce se vztahující k soudobé profesní produkci. Naopak ta část, která se dotýká pedagogického působení autora, je stručná a nelze z ní posoudit její aktuálnost.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

přístup k řešení

komentář:

Autor si ze své tvorby vybral několik stěžejních projektů a ty rozdělil do čtyř časových období. Své stavby pak obecně popisuje a reflektuje s velkým osobním vkladem. Zahrnuty jsou zrealizované a soutěžní projekty a zároveň i ty, které zůstaly pouze v projektové fázi. V závěru práce jsou stručně uvedeny jejich vysoké počty.

V kapitole, která se věnuje výuce je uvedeno pouze pár odstavců s poměrně obecným obsahem. Studentské projekty jsou představeny jednou vizualizací a témata zadání nejsou blíže popsána.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Kvalita a správnost dosažených výsledků

komentář:

Kvalita prezentovaných projektů je vysoká. Velmi dobře si pamatuji přelom tisíciletí, kdy jsem obdivovala publikované výsledky práce ateliéru Vyšehrad. Byly zřetelně rozpoznatelné mezi ostatními projekty a měly svůj výrazný charakter. Vyznačovaly se kvalitním a důsledným provedením detailů, neobvyklou a výraznou barevností, neotřelým výrazem, netradičním použitím materiálů a celkově svěžím přístupem. Zároveň i originálním tvaroslovím a jistým druhem hravosti. Mohu konstatovat, že v tomto období byl ateliér Vyšehrad nositelem trendů a zdrojem inspirace pro ostatní tvůrce.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Původnost dosažených výsledků

komentář:

Projekty, které autor navrhl ve spolupráci s kolegou Zdeňkem Rychtaříkem do roku 2019 a samostatně vedl od roku 2020, jsou v každém ohledu původní a jsou výsledkem jeho dlouhodobé kvalitní soustředěné činnosti.

Stejně tak výsledky práce autorovy ateliérové výuky jsou zpracovány na základě, jak sám autor uvádí, „vycizelovaného“ původního zadání.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Publikování výsledků

komentář:

Architektonické projekty ateliéru Vyšehrad, méně již jeho projekty větších měřítek přesahující do urbanismu či územního plánování, byly ve své době hojně publikovány převážně v odborných tuzemských, ale i v mezinárodních periodikách. Výsledky studentských prací jsou pravidelně prezentovány na školních výstavách a zároveň i v obci, pro které byly navrženy.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Ohlasy výsledků

komentář:

Ohlasy výsledků práce autora byly a jsou nadstandartní. Jak jsem uvedla výše, převážně v nultých letech 21. století, práce ateliéru Vyšehrad určovala trendy a převyšovala tehdejší standardní architektonickou produkci. Jistě by se daly dohledat architektonické prvky, které sloužily jako inspirace pro práci mnoha tuzemských architektonických ateliérů.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání

komentář:

Pokud za výsledky práce autora považujeme zrealizovaná architektonická díla, která byla zpracována pod jeho vedením a ve spolupráci s jeho kolegy, nepochybně byly inspirací pro tvorbu mnoha jiných tvůrců. Práce ateliéru Vyšehrad rozhodně posunuly tvorbu v českém kontextu v nultých letech a podstatný krok dále, a to i s ohledem na tehdejší nízkou úroveň českého stavebního průmyslu. Nyní jsou součástí proudu velmi kvalitní architektonické tvorby.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Uplatnitelnost výsledků pro technickou praxi

komentář:

Pokud si vymezíme pojem "technická praxe" především jako důraz na řemeslo, pak jistě přístup autora a jeho týmu k návrhu a provedení staveb lze považovat za výjimečné. Na tuzemské poměry je celkové konstrukční a materiálové řešení prezentovaných staveb až po vyřešení architektonického detailu na vysoké úrovni. Připomeňme si tehdejší kontext a skutečnost v jak slabé kondici bylo stavebnictví na konci devadesátých a na počátku nultých let. A i přesto se ateliéru Vyšehrad podařilo realizovat výjimečné stavby.

☒ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý
--	--------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

Splnění požadavků na habilitační práci - úroveň habilitační práce

komentář:

Úroveň habilitační práce je vynikající, zejména vzhledem k obsahu první části, která zahrnuje realizace mezi lety 1998 až 2024. Nedostatečné jsou dle mého názoru texty k jednotlivým projektům, ale sama vím, jak je složité vracet se ke svým starším realizacím a nacházet pro ně slovní výklad. Zvláště pokud se jedná o tak vysoké číslo projektů i realizací. Nehledě na to, že jsme jako architekti vždy byli vedeni a vzděláváni k práci vizuální, k návrhům graficky a prostorově prezentovaným. Verbální projev jsme intuitivně odposlouchávali od svých kolegů z ostatních profesí. Naše generace nebyla vedena a vzdělána v této oblasti. Druhá část práce je naopak velmi stručná, až heslovitá.

☐ vynikající	☒ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý
-------------------------------------	---	-----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

Připomínky

Domnívám se, že by pro předloženou práci bylo přínosné, pokud by byla vypuštěna část nazvaná „Škola“, kde autor stručně popisuje svoji pedagogickou práci. Bez této části bych práci hodnotila jako vynikající i s ohledem na stručný a popisný charakter textů. Nyní ji hodnotím jako nadprůměrnou.

Závěrečné zhodnocení habilitační práce

Předloženou habilitační práci hodnotím jako nadprůměrnou, vzhledem ke skutečnostem, které jsem uvedla v předchozích komentářích. Důvody vysoce oceňované části vlastní tvorby autora jsou také uvedeny výše. Pouze doplním, že shrnutí této části v kapitolách Tvůrčí linka a Bilance by mohla být obširnější.

Uvedu zde několik poznámek, které mě vedly k názoru, že kapitola „Škola“ by mohla být z habilitační práce vypuštěna.

Profesi architekta vnímám jako širokou, zahrnující nejenom práci na projektech všech měřítek, ale zároveň v sobě obsahující oblasti od humanitních věd po vědy umělecké a technické. Zároveň se v dnešní době naše profese proměňuje nejenom s rozdílnými požadavky na výstavbu a plánování, se změnou společenskou poptávkou, ale i s pronikáním umělé inteligence. Ještě podstatnější jsou změny v generaci, kterou vyučujeme. Jde o tzv. „Generaci Z“, která již vyrostla v úzkém kontaktu s moderními technologiemi a jejich přístup k získávání informací a dovedností se podstatně liší od té naší.

Dle mého názoru je již nedostatečné předkládat studentům předem připravené propracované zadání. Je třeba, aby na něm participovali, sami ho spoluvytvářeli a zároveň ho zpochybňovali. Důležité je pracovat s odlišnými typy klientů a s odpovídajícími ekonomickými, ekologickými, technologickými a ostatními parametry, který návrh ovlivňují. Ptát se, jak budeme žít v budoucnosti a jak budou vypadat naše budoucí města. Podstatnou změnou v našem oboru je i pronikání a uzákonění participace jako součást projektového povoloovacího procesu.

Otázkou je, jak na tyto skutečnosti připravit dnešní studenty, kteří mají veškeré informace na dosah ruky a jejich prioritou není strávit nespočet hodin nad vylepšováním dispozice rodinného domu nebo na zdokonalování technického detailu stavby.

Doplňující poznámky k habilitační práci a k osobě uchazeče:

Doporučuji rozšířit habilitační práci o textovou část a doplnit část obrazovou tak, aby mohla být vydána jako publikace ke 30. výročí založení ateliéru Vyšehrad..

jmenování docentem doporučuji

ano

ne

Datum: 09.01.2026

Podpis oponenta:

S vypracováním oponentského posudku dávám souhlas s jeho zveřejněním na webových stránkách Fakulty stavební ČVUT v Praze.